

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmond) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Włochy. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA. Sprawy krajowe.

(Administracyjno-sądowa organizacja Galicji itd. — Ciąg dalszy. Ob. N. 107, 108 i 109 Gaz. Lwowsk.)

Przeгляд politycznego i sądowego podziału Lwowskiego rządowego okręgu.

Obwód Lwowski.

Trybunał I. instancya: Krajowy sąd Lwowski, siedziba urzędu okręgów: 1. Gródek, 5.0 przestrzeń, 24.657 mieszkańców, gminy: Gródek (miasto wraz z przedmieściami), Artyszów, Bartatów, Bratkowice, Czerlany, Czuniów, Drozdowice wraz z Burgthal, Haliczanów, Kamienobród, Weisenberg, Kiernica, Brunnendorf, Kossowice, Lubieć mały, Lubieć wielki, Malkowice, Obrószyn, Porzyce, Powitno, Rodatycze, Stawczany, Stodołki wraz z Ebenau, Zaszkwice, Zawidowice, Zusyce.

2. Szczerzec, 6.0 przestrzeń, 25.087 mieszk., gminy: Szczerzec (miasto) wraz z Rosenberg i Zagródki, Stare Chrusno, Nowe Chrusno, Dobrzany wraz z Dornfeld, Krassów wraz z Reichenbach, Lany, Nowosiółki, Ostrów, Piaski, Siemianówka, Nagorzany, Porszna wraz z Węglarzyskami, Rakowice, Nawarya (miasteczko), Maliczkowice, Glinna, Pustomyty wraz z Wolica, Miłoszowice wraz z Winiawą, Podsadki z Huciskiem i Miedziakami, Brodki, Lubiana z Lubianką i Lindenfeldem, Głuchowice, Humieniec, Dmytrze, Falkenstein, Popielany, Sroki, Nikonkowice, Wola Serdycka, wraz z Einsiedel, Leśniowice, Polanka, Mostki z Malinówką, Jastrzębków.

3. Winniki, 6.2 przestrzeń, 25.244 mieszkańców, gminy: Winniki z Weinbergen, Podbereże z Unterbergen, Barszczowice, Biłka szlachecka, Biłka królewska, Gaje, Hermanów, Zuchorzycze, Żurawniki, Czarnuszowice, Czyżki, Kozielniki, Czyżyków, Mikłaszów, Kamienopol, Pikułowice, Podborce, Podciemno, Lesienice, Winniczki, Gańczary, Dmytrowice, Dawidów, Czerepin, Krotoszyn, Głuchowice, Wolków, Kuhajów, Zagórze, Milatycze, Sołonka wielka, Sołonka mała, Tołczow, Żyravka, Siedliska.

4. Janów, 10.0 przestrzeń, 26.328 mieszkańców, gminy: Janów (miasto), Borki pańskie, Karaczynów wraz z Schönthal, Wielkopole z Ottenhausen, Porzyce wraz z Rothenhan, Stawki, Stracz, Wroców, Zalesie, Lelechówka, Wereszyce z Majdanem, Starzyska z Wola, Kurniki, Wiszenka z Walddorfem, Domazyr, Zielów, Żorniska, Janowska, Łozina, Dombrowica, Jemielnia, Kozice, Rokitno, Stronna z Malczykami małymi, Malczyce wielkie, Mszana, Sucha wola, Załucze, Dobrostany, Wola Dobrostańska, Borki dominikańskie.

5. Lwów, 6.5 przestrzeń, 27.487 mieszkańców, gminy: Bilo-horszcze, Brzuchowice, Hołosko wielkie, Hołosko małe, Kleparów, Kulparków z Persenkówką, Malechów, Pasiaki, Skniłówek, Siechów z Wolką siechowską, Zubrza, Zamarstynów, Krzywezyce, Zniesienie, Zboiska, Grzybowice małe, Grzybowice wielkie, Rzęśna polska, Rzęśna ruska, Sokolniki, Skniłów z Sygniówką, Basiówka, Hodowice, Zimnawódka, Zimnawoda wraz z Kaltwasser, Rudno, Laszki z Srokami, Prusy, Nowy Jaryczów (miasteczko), Stary Jaryczów, Podliński wielkie, Zapytów, Żydatycze, Dublany, Grzęda, Sieciechów, Wulka z Hamulcem, Zarudce, Kościejów, Zawadów, Zaszkwów.

6. Lwów magistrat, 0.6 przestrzeń, 59.297 mieszkańców, gminy: Lwów (stołeczne miasto, siedziba krajowych władz rządowych).

(Dalszy ciąg nastąpi.)

(Zaciągnięcie pożyczki państwa.)

Wiedeń, 9. maja. Dzisiejsza Gazeta Wiedeńska zawiera w części urzędowej co następuje:

Jego c. k. Apostolska Mość raczył prócz nakazanej najwyższem postanowieniem z d. 3 marca i już wykonanej w kraju pożyczki państwa w sumie 50 milionów nakazać także zaciągnięcie pożyczki państwa w sumie trzydziestu pięciu milionów reńskich mon. konw. zagranicą; podaje się przeto do wiadomości publicznej, że c. k. ministerium finansów poruczyło domowi bankierskiemu pp. M. A. Rothschild i Synowie w Frankfurcie nad Menem wykonanie tej pożyczki

w formie stósownej dla giełd zagranicznych, i że bliższe postanowienia będą niebawem ogłoszone.

(Rozporządzenie względem rozdrobniania gruntów.)

Wiedeń, 9. maja. Dzisiejsza litogr. koresp. austr. pisze: Wiadomo, że prawodawstwo austryackie zwracało zawsze głównie uwagę na to: ażeby przez samowolne rozdrabnianie i odstępywanie większych gruntów nienarazano ich całości i egzystencji w sposób równie szkodliwy interesom publicznym, jakoteż samego właściciela i jego potomstwa. Jest-to doświadczoną zasadą ekonomii politycznej, że do wzrostu posiadłości gruntowych, a mianowicie do rozwoju silnego i zamożnego stanu posiadaczy gruntów niemniej do zapobieżenia wzmagananiu się proletaryatu rolniczego, przyczynia się najwięcej stósowne i z oględnością przedsiębrane rozdzielanie gruntów. Uwzględniając tę zasadę, uczynił rząd austryacki podział gruntów w pewnych przypadkach zawisłym od przyzwolenia władzy politycznej, a chcąc odnośnym rozporządzeniem zapewnić ile możności jak najdokładniejsze wykonanie, rozporządziło ministerium finansów jeszcze w lutym r. b., ażeby ugody względem odstąpienia gruntów podane dla wymiaru należyłości bez załączenia pozwolenia politycznego, odsełano do władzy politycznej. C. k. ministerium spraw wewnętrznych uregulowało rozporządzeniem z d. 15. kwietnia r. b. postępowanie władz politycznych w sprawie podobnych przesłanych im ugód o odstąpienie i rozdrabnianie gruntów. Według przepisów tego rozporządzenia mają kontrahenci podać w przeciągu trzech miesięcy pisemnie lub protokolarnie o pozwolenie, w przeciwnym bowiem razie będzie ich ugoda uważana za nielegalną. Jeżeli władza polityczna odmówi pozwolenia, lub jeżeli strony zaniedbają korzystać z wspomnianego terminu, nastąpi illegalizacja ugody, a władza polityczna zajmie się reintegracją gruntu.

Anglia.

(Rozprawy w parlamencie.)

Londyn, 6. maja. Na wczorajszem posiedzeniu izby wyższej odpowiedział lord Clarendon na zapytanie margrabi of Clanricarde co następuje: Milordowie! mam sobie za szczęście, że na pytanie szanownego lorda względem bombardowania Odessy mogę dać odpowiedź; wspomniana wiadomość nadeszła dzisiaj zrana w drodze telegraficznej z Belgradu. Najlepiej może zrobię, jeżeli samą depeszę odczytam. P. Fonblauque pisze z Belgradu z d. 4. maja o 6^{3/4} god. wieczór do admiralicy: „Admiral Dundas donosi przez konzula Jej Mości Królowej w Warnie, że dywizya parostatków połączonej eskadry zniszczyła d. 22. kwietnia terasę portu cesarskiego i okręta rosyjskie w Odesie. Terasa portu kwarantany, obce okręta i miasto samo niesą uszkodzone, gdyż szanowano troskliwie własność neutralną i prywatną. Basza Belgradu mówił wczoraj, że wielki magazyn prochu wyleciał w powietrze, że baterye wybrzeżne zupełnie zniszczono i że strata flot łączonych nie wynosiła więcej nad 8 poległych i 18 rannych“. Dowiadują się następnie, że floty zaraz po bombardowaniu Odessy popłynęły ku Sebastopolowi.

W izbie niższej wniósł lord D. Stuart do lorda Russell następujące zapytanie: Czyli rząd zamysła nawet po rozpoczęciu wojny przeciw Rosyi podać Carowi środki do prowadzenia wojny z Anglią, a mianowicie wypłacić ze skarbu państwa pewną sumę na umorzenie kapitału i prowizyi tak zwanej rosyjsko-holenderskiej pożyczki; długu, który Anglia pod tym warunkiem przyjęła na siebie, że Rosya dopełni stipulacyi traktatów Wiedeńskich, a do tych należy między innymi wolność żeglugi na wszystkich rzekach europejskich. Lord J. Russell: Ja tylko tyle powiedzieć mogę, że rząd Jej Mości Królowej zamysła dopełnić przyjętych na siebie zobowiązań. Potem przedłożył Sir J. Graham przyzwolenie dalszych bilansów marynarki. Przypomina izbie, która się w komitet ukonstytuowała, w dłuższej mowie, że dwa razy uznała solennie sprawiedliwość i konieczność wojny, że jednak wtedy, gdy pierwsze bilansy przyjęła, wojna niebyła jeszcze wypowiedziana i ostatnia nadzieja pokoju jeszcze niebyła spełzła. Teraz zaś idzie o to, by flotę wojenną ilemożności jaknajwięcej wzmocnić i utrzymać przewagę Anglii na morzu i bezpieczeństwo jej wybrzeży. Mowę tę powitano oklaskami.

Przedłożony rachunek zawiera następujące pozycye: 461.700 funt. szt. na żołd dla majtków i żołnierzy marynarskich; z tego przypada 220.000 ft. szt. rocznego żołdu dla 5000 nowo-zaciągnąć się mających marynarzy; 200.000 f. szt. na zapasy żywności i ich transport; 47.000 f. szt. na żołd dla większej liczby rzemieślników okrę-

towych; 697.330 funtów na place budowli i na materiały, z tego przypada 160.000 funt. szt. na węgle i inne materiały do palenia, 252.674 funt. na zakupienie i naprawianie maszyn parowych i łodzi kanonierskich. Ogółowy bilans marynarki wynosi sumę 1,457.031 funtów. Do tego należy jeszcze osobny rachunek 3.000.000 funtów na koszty transportu, z których przypada 2,610.200 f. szt. na opłatę należności ładunkowych i częściowe zakupienie transportowych i parowych okrętów, 160.000 funt. na węgle dla okrętów i 50.000 na ich wyekwipowanie. — W kilka minut przyzwoliła izba całą sumę 4,553.731 funt. szt.

Następnie wniósł p. *Sidney Herbert* dalsze bilansy dla armii w sumie 300.000 funt. szt., na żołd i umundurowanie nowego zaciągu 14.799 ludzi. Po krótkiej dyskusji przyzwolono na te sumy. — Nakoniec zaproponował p. *Monsell* bilans dla urzędu uzbrojenia w sumie 742.132 funt. szt., a mianowicie na konie, budulec, działa, karabiny itd. I tę pozycję przyjęto bez trudności, a więc przyzwolono całą żądaną sumę 5.595.863 funt. szt. (Zeit.)

Włochy.

(Stan zdrowia J. S. Papieża. — Cofnięcie koncesji na budowę kolei żelaznej z Rzymu do Civitavecchia.)

Rzym, 24. kwietnia. Ojciec Święty ściał sobie zeszłego tygodnia podczas funkcji kościelnej mocne zaziębienie, z czego powstał kaszel, ból piersi i gorączka w całym ciele. Przedwczoraj dozwolił Jego Świątobliwość za poradą lekarzy upuścić sobie krwi, co bardzo dobry sprawiło skutek. Wczoraj już mógł dostojny pacjent opuścić łóżko na pół godziny, w ciągu której uszyty postuchania kardynałowi Antonelli.

— Dla niedopełnienia warunków koncesji cofnięto pozwolenie na budowę kolei żelaznej z Rzymu do Civitavecchia i skonfiskowano kanę w kwocie 20.000 scudi.

Florenca, 1. maja. Książę Napoleon Bonaparte przedstawiał zeszłego tygodnia JJ. królewicz. MM. panującej Wielkiej księżnie, Wielkiej księżnie Maryi Ferdynandzie i Arcyksiężnie Maryi Luizie. (A. B. W. Z.)

Niemcy.

(Projekt ustawy na czeladź. — Regulamin sanitarny. — Jarmark Lipski.)

Berlin, 4. maja. Przedłożony izbom projekt do ustawy, tycającej się naruszenia służbowych obowiązków czeladzi i robotników wiejskich, otrzymał wprawdzie w ogóle przyzwolenie obu izb, jednak do niektórych postanowień zostały wniesione poprawki, z których podajemy tu najważniejsze. Przedłożony ze strony król. rządu projekt był pierwotnie przeznaczony tylko dla tych części kraju, w których był obowiązującym regulamin dla czeladzi z 8go listopada 1810. Przy obradach zaś oświadczyły się obie izby większością głosów za tem, ażeby nowa ustawa także na prowincje nadreńskie, jako też na Nową Pomeranię i księstwo Rügen rozciągnięta została. Tym sposobem będzie ustawa ta obowiązującą dla wszystkich części Monarchii, z jedynym wyjątkiem krajów Hohenzollerskich, dla których zastrzeżono na później rozpoznanie tej kwestyi. Projekt rządowy ustanawiał wyraźną karę za opuszczenie służby bez powodu prawnego; izby zaś uznały rzeczą stosowną obłożyć w równej mierze także odmówienie służby wyraźnymi karami.

— Ministerium spraw wewnętrznych ułożyło teraz, jak slychać, powszechny sanitarno-policyjny regulamin dla całej Monarchii w tym podwójnym zamiarze, by szczegółowo oznaczyć publiczności wszystkie szkodliwe dla zdrowia substancje, i nie tylko przepisać potrzebne środki ostrożności co do takich ingrediencyj, których używanie mogłoby pociągnąć za sobą szkodliwe skutki, ale oraz zakazać ich używanie i sprzedaż pod zagrożeniem karą pieniężną lub aresztu.

— Podług nadesłanych tu doniesień nastęca tegoroczny jarmark lipski tak mało korzyści, że niektórzy fabrykanci tutejsi zamierzają już poddalać swoich robotników. Pomiędzy kupującymi nie było żadnego Rosyana ani Polaka, Ameryka miała zaledwie kilku reprezentantów, a Grecy przyjeżdżali nie z gotówką, lecz z trudniami do zbycia weksłami, gdy tymczasem jarmark był przepelniony wszelkiego rodzaju artykułami. Najbardziej spadły z ceny skóry i sukna, co niezawodnie wywrze także szkodliwy wpływ na sprzedaż wełny. (W. Z.)

(Rozporządzenia policyjne przeciw konkubinatom. — Misya hr. Leiningen spelzta. — Rozpatrzenie władz świeckiej i kościelnej w Badenckim.)

Berlin, 7. maja. Oprócz ogłoszonych już rozporządzeń ministerjalnych przeciw konkubinatom, wydał minister spraw wewnętrznych jeszcze drugie względem tego samego przedmiotu rozporządzenie, odnoszące się specjalnie do cudzoziemców, którzy utrzymują w tutejszym obwodzie państwa takie niepozwolone związki. Wiele z nich ma wprawdzie zamiar, jak nadmieniono w reskrypcie, zawrzeć związek małżeński, ale ze nie może przyjść do skutku, gdyż władza miejsca rodzinnego odmawia im prawnie potrzebnego pozwolenia do zawarcia małżeństwa, a naturalizacya jako Prusakowi nie może im być nadana, zatem rozporządzenie postanawia, ażeby władza policyjna odebrała takim cudzoziemcom pozwolenie do dalszego pobytu.

Fryburg, 2. maja. Misya hrabi Leiningen do Rzymu wcale zerwana, jak piszą ztamtąd do dziennika *D. Volksh.*, i to nim jeszcze do jakich negocyacji przystąpiono. Ze odtąd sprawa się pogorszyła, dowodzą liczne w *Deutsche Volkshalle* ogłoszone dokumenta. Zawiera najprzód dekret ministerium spraw wewnętrznych z 3. marca przeciw znanemu arcybiskupiemu rozporządzeniu o szko-

lach ludu. Zawiadania wszystkich wizytatorów szkół Wielkiego księstwa, że wydane w okólniku arcybiskupa z Fryburga rozporządzenia z 15. z. m. nie otrzymały rządowego potwierdzenia, a przeto jeżeli się sprzeciwiają ustawom i rozporządzeniom państwa, nie należy na nie mieć względu. Przytem rozumić się samo przez się, że władze szkolne i nauczyciele mają przyjmować instrukcje i rozporządzenia od swoich władz przełożonych. Na to wydał arcybiskupi ordynaryat pod d. 15. kwietnia b. r. okólnik, na mocy którego żaden ksiądz nie może przyjmować od władz świeckich instrukcji w sprawach kościelnych, ani też je wykonywać bez pozwolenia swych przełożonych; a kler niezważając na to nieupoważnione rozporządzenie świeckiej władzy, ma się trzymać ściśle arcybiskupiego jeneralnego rozporządzenia z 15. marca b. r. — Następnie ogłoszono rozporządzenie naczynnej rady kościoła z 28go marca, które wymienia książki, jakich po szkołach używać mają, i zakazuje zaprowadzenie wszelkich innych. Przeciw temu wydał Arcybiskup pod d. 28. kwietnia okólnik i oświadczył, że przepis mających się używać w szkołach książek tylko do niego należy.

Szwecya i Norwegia.

(Sprawy sejmowe i adres Stanów do króla.)

Sztokholm, 26. kwietnia. Działania sejmu krajowego nie ustają; kosztorys budżetu uchwalono niezwłocznie i prawie całkiem w myśl rządu. Większą przeto część spraw sejmowych już załatwiono, a mianowicie przyjęto budżet dla wojska lądowego i dla marynarki.

Marszałek krajowy i inni mowcy sejmowi podali JM. królowi zeszłego czwartku na osobnem posłuchaniu w imieniu Stanów krajowych adres dziękczynny za wydane przez JM. króla oświadczenie neutralności przyjęte teraz przez wszystkie mocarstwa. Adres kończy temi słowy:

„Stany krajowe składają głęboką część determinacyi i mądrej oględności, z jaką Wasza król. Mość zabezpieczyłaś w tych krytycznych stosunkach korzyści, niezawisłość i honor królestw połączonych. Ścisłe porozumienie króla z narodem i wspólne działanie stron obydwóch dla dobra kochanej ojczyzny wyjedna też błogosławieństwo Boże dla kraju. Spokój, jakiego używamy, jest prawdziwym dla nas dobrodziejstwem, również dla tej już przyczyny, że uważamy je za dar łaskawości, z jaką W. król. Mość wszystkie sprawy krajowe załatwiasz. Naród nasz przyrzekając niezachwianą wierność i stałość szlachetnemu królowi swemu w każdym razie, błaga Najwyższego o pobłogosławienie ojcowskiej króla miłości, którego usilne starania o dobro ludu zjednały mu wzajemną miłość u całego narodu. (W. Z.)

Rosya.

(Noty urzędowe jenerała Osten-Sacken i admirałów floty na Czarnem morzu.)

Petersburg, 2. maja. Jak wiadomo przybyły na dniu 2. (14tym) z. m. dwa angielskie i 1 francuski okręt wojenny do zatoki Odessy, by zająć pisemnych wyjaśnień w sprawie ostrzelanej angielskiej fregaty parowej „Fury“, na co doręczono komendantowi wspomnianej eskadry podług doniesienia w „Jour. de St. Petersburg“ z dnia dzisiejszego następującą notę jenerał-adjutanta barona Osten-Sacken:

„Odessa, 2. (14.) kwietnia 1854. Jenerał-adjutant baron Osten-Sacken widzi się być zmuszonym oświadczyć panu admirałowi Dundas, że dziwi go bardzo ten zarzut, jakoby z zatoki Odessy miano strzelać do płynącej pod banderą parlamentarną fregaty „Fury.“ Gdy wspomniona fregata nadpływała, strzelono dwa razy prochem tylko, poczem okręt zatknął banderę angielską i zatrzymał się po za odległością strzału. Wnet potem odbiła od niego łódź z banderą parlamentarną i popłynęła ku terasie portowej, gdzie ją przyjął oficer służbowy i odpowiedział oficerowi angielskiemu na jego zapytanie, że konsul angielski już odjechał. Bez dalszej rozmowy odpłynęła łódź napowrót ku fregacie, która jednakże, zamiast oczekiwać jej, zaczęła również podpytywać ku terasie, zostawiając łódź po lewej stronie, i zbliżyła się na strzał ku baterjom. Wtedy dopiero komendant baterji portowej, pomny rozkazu, by żadnemu nieprzyjaciel-skiemu okrętowi wojennemu niedozwalał zbliżyć się na odległość strzału, ujrzał się w konieczności dać ognia, jednak nie do parlamentarza, którego aż do końca jego misyi należyć szanowana, lecz do okrętu nieprzyjacielskiego, który zanadto zbliżył się ku lądowi, i który pierwiej już wezwano dwoma ślepami strzałami, by się zatrzymał. To pojedyncze wyjaśnienie faktu, jak go podano w raporcie do Jego Mości Cesarza, powinno samo przez się uchylić bezzasadne zresztą posądzenie, jakoby w portach rosyjskich nieumiano szanować bandery parlamentarnej, której nietykalność ochraniają wspólnie wszystkim ucywilizowanym narodom ustawy. Osten-Sacken.“

Na tę notę otrzymał gubernator Odessy, jenerał-adjutant baron Osten-Sacken pod dnim 21. z. m. następujące pismo z podpisami obudwu admirałów: Hamelin i Dundas:

„Na wysokości Odessy 21. kwietnia 1854. Zważywszy, że datowane z 14. t. m. pismo Waszej Excelencyi, a doręczone nam dopiero dziś zrana, podaje zupełnie mylne szczegóły dla usprawiedliwienia bezprzykładnego kroku, jakiego dopuścili się władze rosyjskie przeciw jednej z naszych fregat i jej łodzi, obie z banderą parlamentarną; zważywszy, że mimo tej bandery strzelily baterje miejskie kilkakrotnie do okrętu i jego łodzi, właśnie wtedy, gdy chciały opuścić port, do którego z całym zaufaniem przybyły: sądzą obadwa wiceadmirałowie i komendanci flot zjednoczonych Anglii i Francyi, że mogą od Waszej Excelencyi żądać zadośćuczynienia (re-

paration). Z tej przyczyny muszą być wszystkie stojące obecnie przy twierdzy i baterii Odessy okręta angielskie, francuskie i rosyjskie wydane natychmiast (sur le champs) obydwom zjednoczonym eskadrom. Jeżeli z zachodem słońca obadwaj wiceadmirałowie nie otrzymają żadnej lub też odmowną odpowiedź, natenczas będą zmuszeni użyć pezemocy dla pomszczenia zniewagi wyrządzonej banderze jednej z obydwu sprzymierzonych flot, chociaż ze względu na interesa ludzkości tylko z bolem serca przystąpiłoby do wykonania tego zamiaru, za który odpowiedzialność spadnie na tego, co go wywołał.

Hamelin. Dundas.“ (W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Wiadomości z-nad Dunaju z Lloyd'a.)

Wiedeń, 9. maja. Wiadomości z Widdynia z d. 2. b. m. donoszą o zajęciu Karakalu przez Turków. W Slatynie były jeszcze 30. kwietnia silne kolumny rosyjskie, które jednak nazajutrz wraz z resztą wojsk wyruszyły do Bukaresztu. W Kalafacie stoi według ostatnich doniesień 3—4000 wojska tureckiego, resztę loziem użyto częścią do obsadzenia Małej Wołoszczyzny, częścią ściągnięto na linię bałkańską.

— Z Bukaresztu piszą z d. 2. maja do dziennika „Sieb. B.“: Pod Turnu Mogurelli stoczono temi dniami zaciętą walkę, wśród której Turcy się cofnęli, a Rosyanie zabrali 150 Turków w niewolę. — Według ogłoszonego właśnie buletynu rosyjskiego usiłovali Turcy w sile 3000 ludzi przepłynąć się dnia 28. (16.) kwietnia pod Turnu naprzeciw Nikopoli. Usiłowanie to nie powiodło się i stracili przeszło 800 ludzi w poległych, rannych i zatoniętych, a 132 dostało się w niewolę rosyjską. Rosyanie podają stratę swoją na 18 poległych i 60 rannych; między ostatnimi jest 2 oficerów.

(Nagrody w wojsku rosyjskiem.)

Wiedeń, 7. maja. Książę Gorcezaków kazał rozdać srebrne medale za męstwo i odwagę między tych wojowników na Wołoszy i artylerzystów na szalupach kanionierskich, którzy mieli udział w potyczce dnia 17. lutego r. b.; również porozdawano nagrody pieniężne pomiędzy, tych którzy należeli do przeprawy za Dunaj dnia 11. marca, mianowicie zaś wypłacono każdemu feldweblowi 2 dukaty, każdemu podoficerowi 5 rubli srebrnych, a każdemu z szeregu po 1 dukacie.

(W. Z.)

Grecya.

(Proklamacya konsulów angielskiego i francuskiego do Chrześcian w Epirze.)

Wiedeń, 7. maja. „Triest. Ztg.“ pisze: Konsulowie Anglii i Francji w Epirze wydali następującą proklamacyę do Chrześcian w Epirze:

Chrześcianie w Epirze!

Powstanie rozszerzone w kilku prowincjach i smutne wypadki, jakie w wielu miejscach już się przytrafiły, zmuszają nas do podania wam rad niektórych, zwłaszcza, że nas o to pewne z waszej strony osoby upraszały.

Gwałty i zdrożności, jakich się zbydłcone i wyuzdane żołdactwo tureckie dopuściło we wsiach Paramita, Margariti i Phanaris, oburzyły zapewne w najwyższym stopniu tak rząd cesarski jak niemniej i całą Europę. Wydano już rozkazy, ażeby w razie jeszcze możliwym zwrócono właścicielom zrabowane bydło i inne rzeczy, a zresztą rząd cesarski nie omieszka zapobiedz na przyszłość podobnym zdrożnościom.

Z drugiej wszakże strony powinni to chrześcianie dobrze pojąć i rozważyć, że udział ich w powstaniu, które z pewnością bliżkie już jest zupełnego przytłumienia, mógłby tylko najsmutniejsze przywieść dla nich skutki. Jeżeli ktokolwiek z was mniema, że za pomocą rodaków waszych z Grecji nastanych los wasz mógłby doznać poprawy, tedy myli się w tem ogromnie. Tembardziej jeszcze myliłby się każdy, ktokolwiek tylko chciałby utrzymywać, że rządy angielski i francuski, które traktatami zobowiązały się do bronięcia praw zwierzchniczych Sultana i całości państw jego, nie oprą się najazdowi zbrojnych oddziałów z kraju ościennego i pobudzaniu mieszkańców do rokoszu.

Takie zaczepki bezwzględne mogą być tylko największą zgubą dla Chrześcian; rządy Anglii i Francji, które troszczyły się zawsze o dobro ludności chrześciańskiej w Turcyi, przyrzekły wprawdzie wspierać w. Portę, lecz z drugiej strony nie omieszkały upominać się u Porty o bardzo ważne koncesye dla chrześciańskiej ludności.

Życzyć-by przeto należało, iżby mieszkańcy chrześciańscy tych prowincji jak niemniej i współrodacy ich, którzy z Grecji z bronią w rękę wtargnęli, rozważyli nareszcie, że przywrócenie publicznej spokojności jest istotnie wspólnym ich interesem. Ci, którzy już wzięli udział w powstaniu, mogą liczyć na to, że otrzymają zupełną amnestyę, jak to już obwieścił ces. komisarz Fuad Effendi; konsulaty przyczynia się do tego i z swojej strony, jeżeli tylko za ich radą pójdzić. Najezdźcy z Grecji powinni-by poznać, że usiłowania ich do niczego dobrego doprowadzić nie mogą, i że należałoby im wracać do kraju swego, a to dla uchylenia klęsk niedoli nie tylko od tych, którym na pomoc przybyli, lecz nadto dla wstrzymania tych środków przymusowych, jaki mocarstwa sprzymierzone chwycić się już musiały przeciw własnej ojczyźnie najezdźników, chcąc pokój i porządek przywrócić.

Prevesa, 27. marca (8. kwietnia) 1854.

Jeneralny konsul Anglii w Epirze i Albanii

Sidney Smith Saunders.

Ajent konsularny Francji w Prevesa

P. Conemenos.

(W. Z.)

Turcyja.

(Wiadomości bieżące z Konstantynopola w Wiedeńskiej Gazecie.)

Konstantynopol, 24. kwietnia. Mnóstwo Helenów opuściło Konstantynopol; pozostało tu jednak za pozwoleniem Partji 1500 greków, po większej części kupcy, którzy opierając się na niemożności uregulowania swych interesów w przeciągu piętnastu dni, wyjednali przedłużenie od dwóch do trzech miesięcy. Niemal tysiąc Helenów przeszło na poddaństwo Turcyi, a kilkaset przyjęła serbska, mołdawska i wołoska kancelarya pod swą opiekę, ale za upoważnieniem Partji. Umiarkowanie tureckiego rządu w tej mierze, pisze „Triest. Ztg.“ należy głównie przypisać wpływowi e. k. internuncyatury, która nieszczerzyła żadnej praey, ażeby dywan do łagodności nakłonić.

Angielskiego wojska przybyło dotychczas dopiero 4000 ludzi; sato powiększej części dobrze zbudowani, silni ludzie, jednak co do postawy, chodu, nie wyrównyują bynajmniej wojsku austriackiemu. Odwiedzają bardzo często szynkownie, a jeżeli karność nie będzie lepiej utrzymywana jak dotychczas, wódka przywiezie do licznych ekscesów. Z wielkiem zgorzzeniem dla Turków mieszka około sześćdziesiąt markietanek w kasarni.

Afryka.

(Nowa Rzeczpospolita „Afryki Południowej.“)

Haga, 22. kwietnia. Z przyłądka dobrej Nadziei donoszą, że się uorganizowała nowa trans-wahalijska republika, pod nazwiskiem: „Republika Afryki południowej.“ Złożyli ją wychodźcy z kolonii Boerow, a niepodległość ich uznała Anglia. Są to potomkowie dawnych holenderskich osadników, i dzie w stanie niezawisłości swojej udali się do Holandji z dopraszaniem się zasobów przemysłowych i rzeczy naukowych.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Z Aten donoszą pod dniem 5. maja, że odroczone Izby i utworzone dwie nowe komendy jeneralne. Po kilkukrotnych niepomysłnych raportach o stanie insurgentów słyhać teraz, że mieli odnieść znowu niejakie korzyści pod Trikalą i Kardicą. Dla niepewnego stanu rzeczy w całej Grecji i przyległych powstańczych prowincjach państwa tureckiego wzmagą się korsarstwo w niesłychany sposób.

Z Konstantynopola dowiadujemy się pod dniem 5. b. m., że lord Raglan przybył już do stolicy tureckiej. Zapewniają, że komendanci zjednoczonej floty zarzucili nateraz zamiar bombardowania Sebastopola; kilka fregat miało podpłynąć pod zatokę i rzucić kilka bomb, by okręta rosyjskie wywabić na otwarte morze; ale zamiar ten nieudał się, gdyż flota rosyjska pozostała nieruchomie na miejscu.

— Lloyd wiedeński z d. 10. maja pisze: Dzisiejsza poczta przyniosła doniesienia z widowiska wojny rozmaitej daty: Książę Gorcezaków kazał ogromne zapasy zboża z magazynów na Wołoszczyźnie przewozić ku Sylistryi i Gałacowi, z czego wnosić można, że w tej okolicy nastąpi koncentracya rosyjskiej głównej siły. — Przeszło 180 ludzi Darobauzow i wołoskiej strazy pogranicznej zbiegło do obozu tureckiego. — Pod Zytową na gościńcu do Fokszan zakładają Rosyanie twierdzę, z którą się okazuje, że książę Paszkiewicz obrał linię od Fokszan do Sylistryi za nowy punkt swych operacji.

Z Turynu donoszą z d. 5. maja, że jeneral-majora Angelo Campana mianowano naczelnym dowódcą miejskiej milicyi narodowej. — Dnia 20. maja nastąpi uroczyste otwarcie kolei żelaznej między Turynem i Susą. Według raportu jenerała Durando o budżecie ministerjum wojny wynosi stan czynny armii piemontekiej w r. 1854 w ogóle 40.835 ludzi, a mianowicie 26.460 piechoty, 3637 strzelców, 4411 karabinierów, 3160 artylerzystów itd. W przypadku wojny mógłby stan czynny armii wynosić 95 do 100.000 ludzi. — Wystawę przemysłową w Genuy zamknięto ostatniego kwietnia. Rozdzielanie przyznanych premii nastąpi 20. maja.

— Ostatnie doniesienia z Bombaju i z Kalkuty są małej wagi. Flota rosyjska na Oceanie indyjskim opuściła Manillę d. 15. marca i udała się ku Batawii. Z Chin słyhać, że Szanghaj był dnia 14go marca jeszcze w rękę powstańców. W okolicy Kantonu zaszyły dnia 26. marca rozruchy, które jednak niebawem przytłumiono. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 12. maja. Na dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 24r.45k.; żyta 22r.9k.; jęczmienia 17r.25k.; owsa 11r.35k.; hreczki 18r.45k.; kartofli 8r.36k.; — cetnar siana kosztował 2r.15k.; okłotów 1r.55k.; — za sag drzewa bukowego płacono 24r.30k., dębowego 22r.15., sosnowego 19r.15k. i za kwartę krup hreczanych 18k. w. w. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	6	13	6	16
Dukat cesarski	6	18	6	21
Półimperyal zł. rosyjski	10	51	10	54
Rubel srebrny rosyjski	2	6 ^{1/2}	2	7 ^{1/2}
Talar pruski	2	2	2	4
Polski kurant i pięciozłotówka	1	32	1	33
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	91	45	92	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 12. maja 1854.

		zlr.	kr.
Kupiono przez kuponów 100 po	m. k.	—	—
Przedano " " 100 po	" "	92	12
Dawano " " za 100	" "	91	42
Żądano " " za 100	" "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

	Dnia 9. maja.	w przecięciu
Obligacje długu państwa	50/0 za sto 86 1/2 3/8 1/8	86 2/8
detto z r. 1851 serya B.	50/0 " "	—
detto z r. 1853 z wypłata	50/0 " "	—
Obligacje długu państwa	4 1/2 0/0 " "	77 1/4
detto	4 0/0 " "	70 70 3/8
detto z r. 1850 z wypłata	4 0/0 " "	—
detto	3 0/0 " "	—
detto	2 1/2 0/0 " "	—
Pożyczka z losami z r. 1834	" "	230 1/2 231
detto	" "	124 1/2 124 1/4
detto	" "	90 3/8 1 1/8 5/8
Obl. wiedz. miejskiego banku	2 1/2 0/0 " "	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5 0/0 " "	105
Obl. indemn. Niż. Austr.	5 0/0 " "	—
detto krajów koron.	5 0/0 " "	—
Akcy bankowe	1208 1210	1209
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.	475 476 1/4	475
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.	2125 2130 2132 1/2	2130
Akcy kolei żel. Glognickiej na 500 zlr.	—	—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—
Akcy kolei Budzińskiego-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.	—	—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	550 552 554	553
Akcy austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr.	600	600
Galicijscy listy zastawne po 4 0/0 na 100 zlr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

	Dnia 9. maja.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	137 1/4 1/8 137 136 3/4 7/8	1.137 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	137 136 3/4 1/2	1.136 3/4 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	— l.	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	102 101 1/2	1.101 3/4 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	13.24 23 22 21 22 1	13.22 1/2 2 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	134 1/4 134	134 1/8 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	2 m.
Paryż za 300 franków	162 1/4 162 161 1/4 1/2 7/8	162 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T. S.
Cesarskie dukaty	—	Agio

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 10. maja o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 115. Augsburg 136 3/4. Frankfurt 136 3/4. — Hamburg 101 3/8 l. Liwurna — l. Londyn 13 22 l. Medyolan 134 1/4. Paryż 161 7/8. Obligacje długu państwa 50/0 85 1/8 — 86. Detto S. B. 50/0 105 — 107. Detto 4 1/2 0/0 77 — 77 1/4. Detto 4 0/0 69 3/4 — 70 Detto z r. 1850 z wypłata 4 0/0 89 1/2 — 90. Detto z r. 1852 4 0/0 88 1/2 — 89. Detto 3 0/0 56 1/2 — 57. Detto 2 1/2 0/0 43 1/4 — 43 1/2. Detto 1 0/0 — —. Obl. indemn. Niż. Austr. 50/0 84 3/4 — 85. Detto z krajów kor. 50/0 84 — 84 1/4. Pożyczka z r. 1834 230 1/2 — 231. Detto z r. 1839 123 1/2 — 123 3/4. Detto z 1854 90 3/8 — 90 3/4. Oblig. bank. 2 1/2 0/0 67 1/2 — 68. Obl. lom. wen. pożyczki z r. 1850 50/0 104 — 105. Akc. bank. z ujma 1210 — 1212. Detto bez ujmy 1055 — 1057. Akcy bankowe now. wydania 953 — 954. Akcy banku eskomp. 94 1/2 — 95 Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 212 5/8 — 212 3/4. Detto Glognickiej — —. Detto Budzińskiego-Lincko-Gmundzkiej 274 — 277. Detto Tyrnawskiej 1. wydania — —. Detto 2. wydania — —. Detto Edynbursko-Neustadzkiej 53 1/2 — 54. Detto żeglugi parowej 553 — 555. Detto 11. wydania — —. Detto 12. wydania 542 — 544. Detto Lloyd'a 598 — 600. Detto młyna parowego wiedeń. 143 — 145. Renty Como 13 — 13 1/4. Ester-

hazego losy na 40 zlr. 85 — 85 1/2. Windischgrätza losy 29 3/4 — 30. Waldsteina losy 29 3/4 — 30. Keglévicha losy 10 3/8 — 10 7/8. Cesarskich ważnych dukatów Agio 40 3/4 — 41.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedz. d. 10. maja o pół do 2. popołudniu.

Ces. dukatów sęplowanych agio 40 3/4. Ces. dukatów obrączkowych agio 40 1/4. Ros. imperyały 10.58. Srebra agio 36 1/4 gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. maja.

Obligacje długu państwa 50/0 86 7/16; 4 1/2 0/0 —; 4 0/0 70; 4 0/0 z r. 1850. —; wylosowane 3 0/0 —; 2 1/2 0/0 —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 123 1/2. Wiedz. miejsko bank. —. Akcy bank. 1215. Akcy kolei półn. 2147 1/2. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 556. Lloyd 600. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskomp. 500 zlr. — zlr.

Amsterdam l. 2. m. 115 1/4. Augsburg 136 3/4 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 136 1/2. l. 2. m. Hamburg 101 1/4 l. 2. m. Liwurna — p. 2. m. Londyn 13 19. l. 3 m. Medyolan 133 3/4. Marsylia — l. Paryż 161 l. Bukareszt 207. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 50/0 lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1852 —. Oblig. indemn. 85 1/2.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. maja.

Hr. Fredro Alex., z Rudek. — Br. Konopka Hen., z Wrzozowiec. — PP. Thullie Jan, z Mokrzan. — Dulski Edward, z Tarnopola. — Hohendorf Eustachy, z Bara.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. maja.

Hr. Dzieduszycka Izabela, do Jablonowa. — Hr. Gołuchowski Artur, do Żółkwi. — PP. Niezabitowski Włod., do Koropusza. — Schanz, generał-major, do Drohowyża.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 11 01	+ 11°	+ 20°	cicho	pogoda
2 god. pop.	27 11 1	+ 20°	+ 11°	zachodni	"
10 god. wie.	27 11 1	+ 13°		"	"

TEATR.

Dziś: komedia niem.: „Das Gefängnis.“
Jutro: przedst. niem.: „Geheimnisse des grauen Hauses.“
W poniedziałek: Po raz pierwszy, dramat w 3 aktach, tłumaczony z angielskiego, p. n.:

„Sen, czyli: Kaplica w Czarnych Skalach.“

O s o b y:

Edward hrabia Glenthorn	P. Smochowski.
Alfred Glenthorn, synowiec	P. Wilkoszewski.
Lord Herson, sędzia Hrabstwa	P. Wisłocki.
Sir Randarlphe, dowódca straży miejscowej	P. Ulry.
Polli, córka Randarlphe	P. Linkowska.
Sir Patrycz, powiernik hrabiego	P. Rejmers.
Times, podoficer	P. Wozniakowski.
Edwin	P. Mikulski.
Jonatham	P. Henig
Zack, rybak	P. Linkowski

Sędziowie — Żołnierze — Wieśniacy —

Scena w Glenthorn, w Irlandzkim Hrabstwie.

Rzecz dzieje się w wieku XV.

KRONIKA.

— W pięknej pamięci zostanie wczorajsze przedstawienie dwóch sztuk „Córka Lichwiarza“ i „Godzina Małżeństwa“. Wytworna gra artystów podniosła ich znacznie, a talent p. Linkowskiego przysłał zalet, że pewnie za powtórzeniem nikt nieomieszka przypatrzeć się duszy lichwiarza w prawdziwym odzworoczu. Grą swoją zajął p. Linkowski publiczność tak dalece, że nietylko po skończonych aktach, ale i w ciągu sceny wywoływany odebrał słuszną pochwałę niepospolitego kunsztu dramatycznego, jaki w całej swej mocy posiada. Niemniej p. Linkowska w rolach „Eugeniei i Konstancji“, a p. Kaleciński w rolach „Karola i St. Ange“ odebrali oklaski, w St. Ange nawet w ciągu sceny był przywołany.

Dwunasta składka na obdzielenie jadłem i wsparcie ubogich miejscowych w dzień uroczystości zaślubin Jego c. k. Apost. Mości.

Złożyli pp.: Dr. Wincenty Strasky 2r., hr. Baworowska 1r., II. Zmurko 30k., Hackensollner 30k., Ant. Seehak 30k., Jägermann Fr. 1r., A. Dziamski 1r., Józef Zachariasiewicz 30k., Fr. Osmolska 24k., Anna Barisz 30k., Jan Millikowski 1r., Ed. Millikowski 1r., Bonifacy Janiszewski 5r., J. Ciepeliowska 2r., Ant. Belland 1r., Emilia Tuppy 10k., Fröhlich 10r., J. Czuczawa 1r., A. Hlorawska 30k., S. Kolischer 20k., Julian Graf 30k., Dr. Fried 30k., Josephu 30k., Merwarth 10k., Aecher Reich 20k., Chaim Karp 20k., J. II. Goldberg 8k., O. Helf 6k., J. Jolles 6k., F. Schnappek 10k., J. Weiss 10k., Ch. Nuki 10k., L. Schaff 6k., M. Stolzberg 6k., Ch. Berstein 6k., Sara Zwilling 10k., D. Ordner 10k., O. Ch. Flecker 10k., E. A. Czortkower 10k., M. Popiel 1r., E. Neutsche 30k., J. Mikosiński 10k., Henoch Sobel 20k., M. I aufer 1r., A. Kroch 10k., M. Poodek 30k., M. Schmelke 20k., A. Schönhuber 1r., Wach 10k., E. Korpus 20k., N. N. 12k., A. N. 12k., S. Braun 6k., M. Hand 6k., O. Thiemann 3k., J. Zwilling 10k., J. W. Karpel 8k., J. O. Gross 4k., A. II. Poltner 6k., M. Guth 6k., J. Woschitz 4k., O.

Barmaper 5k., J. Kleinmann 6k., D. Klang 12k., Leib Widrich 30k., D. Hensel 1r., A. Beiser 1r.10k., prezydent sądu krajowego p. Mochnacki 5r., II. Pawlikowska 1r., M. 20k., K. 10k., J. Wentzel 40k., N. N. 10k., Kwieciński 6k., Erlacher 20k., Anna Rodkiewicz 1r., Madurowicz 1r., Scheffer 20k., Witz 20k., Jan Schwestka 30k., N. N. 20k., Dr. Caspary 30k., N. N. 15k., K. Koprzywa 20k., On. Łodyński 35k., Fr. Schwaer 30k., J. Woyczyńska 30k., Ant. Borowska 36k., Seyts 30k., Herz 20k., Finkelstein 6k., Aron Rubin 10k., M. Lehr 10k., M. Pordes 6k., M. B. Losch 6k., N. Fenster 5k., Ch. Goldstaub 12k., K. Feder 10k., F. Mszancecka 20k., Richter 6k.

(Dokończenie nastąpi.)

(Sprostowanie.)

W wczorajszej kronice w składkach na ubogich wydrukowano przez pomyłkę Chelchowski, dyrektor teatru 10 kr., zamiast 10 zlr. m. k.

Przewodnik lwowski.

— Z litografii P. Pillera i Syna wyszedł wizerunek p. Rejmersa, artysty naszej sceny polskiej, utworu pana Maszkowskiego.

— Świędza, wyborna oliwa prowaneka z Air w handlu korzennym J.P. Riedla pod Krakowiakiem w rynku, w kamienicy niegdyś Arcybiskupiej. Ten sam handel otworzy i tego roku równie jak w dwóch poprzedzających latach sklep towarów korzennych w Lubieniu podczas pory kąpielowej.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 19. Dodatku tygodniowego.